

KODEKS KOLESARSKE ZVEZE SLOVENIJE O VARNEM ŠPORTNEM OKOLJU

Kolesarska zveza Slovenije (KZS) se zavezuje k ustvarjanju varnega, spoštljivega in vključujočega okolja za vse, ki sodelujejo v kolesarskem športu, ne glede na starost, spol, raso, veroizpoved, spolno usmerjenost, invalidnost ali vlogo ali raven športnega udejstvovanja.

Ta kodeks je sistemski okvir za zagotavljanje integritete, preprečevanje zlorab, nadlegovanja in izkoriščanja ter učinkovito obravnavo vseh oblik neprimerne ravnanja v okviru delovanja KZS in njenih članic. Pri tem sledimo veljavnim predpisom ter smernicam Olimpijskega komiteja Slovenije – Združenja športnih zvez ter Mednarodne kolesarske zveze (UCI).

Namen kodeksa

Ta kodeks zagotavlja in vzdržuje:

- zaščito, zdravje, dostojanstvo in dobrobit vseh posameznikov, vključenih v kolesarski šport;
- dostopne in zaupanja vredne mehanizme za prijavo in obravnavo kršitev;
- smernice za preprečevanje, prepoznavanje in obravnavo neprimerne ravnanja in zlorab;
- spodbudno in varno okolje, ki omogoča športni in osebni razvoj vseh udeležencev;
- kulturo integritete in odgovornosti v kolesarskem športu.

Kodeks velja za vse osebe, ki sodelujejo v okviru KZS in njenih članic: športnike, trenerje, vodnike, druge strokovne sodelavce in podporno osebje, sodnike, funkcionarje, prostovoljce, starše oziroma skrbnike in druge, ki sodelujejo v programih KZS.

Temeljna načela

- Zavzemamo se za dobrobit športnika, ki je vedno na prvem mestu in dosledno uveljavljamo ničelno toleranco do vseh oblik zlorab, nadlegovanja in izkoriščanja.
- Spoštujemo dostojanstvo in enakopravnost vsakega posameznika, ne glede na njegove osebne okoliščine, pri tem pa spodbujamo enake možnosti za vse, ne neglede na njegove osebne okoliščine.
- Zagotavljamo, da so vsi sodelavci KZS ali sodelavci klubov in društev, ki so člani KZS, po naših najboljših močeh ustrezno preverjeni.
- Športnikom in sodelavcem KZS ter članic KZS zagotavljamo usposabljanje za ozaveščanje o zagotavljanju varnega športnega okolja in integritete.
- Vzpostavljeni so jasni postopki za poročanje o primerih neprimerne ravnanja ter zaupno, odgovorno in strokovno obravnavo primerov z najvišjimi standardi zaščite prijavitelja in žrtve. To vključuje nedopustnost povračilnih ukrepov proti dobronamernim prijaviteljem nepravilnosti.
- Prizadevamo si redno prepoznavati in ocenjevati tveganja in v zvezi s tem skrbimo za preventivne ukrepe ter si prizadevamo sistem ves čas izboljševati. To vključuje tudi izobraževanje ter ozaveščanje o varnem športnem okolju.

Odgovornosti KZS:

- Zagotavljamo javno dostopne vsebine o varnem športnem okolju;
- aktivno skrbimo za izvajanje tega kodeksa in ozaveščenost;
- zagotavljamo potrebne vire, usposabljanja in podporo za njegovo izvajanje;
- imenovani so zaupnik za varno športno okolje ter dva pomočnika, ki delujejo neodvisno in strokovno.
- vzpostavljena je varna kontaktna točka za prijavo kršitev;
- na vse prijave reagiramo pravočasno, odgovorno in v skladu s predpisi;
- redno posodabljammo kodeks glede na zakonodajo in dobre prakse.

Odgovornosti posameznikov

Vse osebe, ki sodelujejo v okviru KZS in njenih članic, so dolžne poznati in spoštovati ta kodeks ter aktivno prispevati k ustvarjanju varnega in spoštljivega okolja.

Vsako zaznano nepravilnost je potrebno nemudoma prijaviti. Znotraj KZS se prijava lahko odda osebno zaupniku prek elektronskega naslova ali anonimno prek Žvižgavke Kolesarske zveze Slovenije ali na druge institucije, kot so Varuh športnikovih pravic, SLOADO, Inšpektorat Republike Slovenije in druge. V primeru kaznivega dejanja ali nevarnosti kaznivega dejanja se morajo posamezniki obrniti na pristojne organe v Republiki Sloveniji.

V primeru nepravilnosti morajo posamezniki sodelovati postopkih in podajati resnične informacije.

Zaupnik za varno športno okolje

Zaupnik in njegova pomočnika usklajujejo aktivnosti na področju varnosti, svetujejo posameznikom, obravnavajo prijave in se odzivajo na zaznane kršitve.

Preiskovalni in disciplinski postopki

Prijave o neprimernem ravnanju, zlorabi ali škodi se obravnavajo v najkrajšem času, a na podlagi temeljite preiskave. Postopki temeljijo na nepristranskosti, poštenosti in zaupnosti.

Vsi postopki in podatki se obravnavajo zaupno, v skladu s predpisi in zakonodajo s področja varstva osebnih podatkov. Informacije se delijo le ob potrebi po seznanitvi.

Ob potrjenih kršitvah KZS izvede ustrezne disciplinske ukrepe, ki lahko vključujejo opozorila, začasne ali trajne izključitve, ukinitve članstva ali druge ustrezne sankcije v skladu z disciplinskim pravilnikom KZS.

Sklep

Kolesarska zveza Slovenije je trdno zavezana ustvarjanju varnega, spodbudnega in vključujočega okolja za vse, ki delujejo v kolesarskem športu. S skupnimi prizadevanji lahko zagotovimo okolje, v katerem se vsak posameznik počuti spoštovanega, zaščitene in cenjenega.

Vrste zlorab v športu

Fizična zloraba

Namerno dejanje nasilja oz. agresije, ki povzroči (dejansko ali potencialno) telesno poškodbo ali travmo drugi osebi, ki se ne zgodi neposredno v kontekstu športnih pravil.

Primeri: udarci, potiskanje, neprimerne obremenitve, izpostavljanje neprimernim razmeram, vadba ali tekmovanje kljub poškodbi, izvajanje dejavnosti, za katere nimajo dovolj znanja, kaznovanje z odrekanjem hrane, tekočine ali povzročanjem bolečine.

Psihološka zloraba

Vedenje, ki povzroča čustveno škodo, spodkopava dostojanstvo in lastno vrednost in negativno vpliva na razvoj, zlasti pri mladih. Ponavljajoče se ustrahovanje, nadlegovanje ali agresija, tudi prek spleta.

Primeri: žaljenje, poniževanje, grožnje, zasmehovanje, manipulacija, stalna kritika ali ignoriranje, širjenje laži in obrekovanje, kretnje, izključevanje, izolacija, molk kot pritisk, ustrahovanje, izključevanje, ponižujoči rituali, neprimerno vedenje trenerjev (metanje predmetov, izbruhi jeze), uporaba strahu kot motivacije, nerealna pričakovanja ali pogojevanje vrednosti z uspehom, pretiran nadzor nad športnikovim življenjem

Spolna zloraba

Vsako vedenje spolne narave brez svobodne in jasne privolitve (ali če je ta izsiljena oz. je ni mogoče dati), s stikom ali brez. Vključuje dotikanje, nadlegovanje, spolni napad ali posilstvo. Spolno nadlegovanje je neželjeno verbalno, neverbalno ali fizično vedenje spolne narave, ki krši dostojanstvo in ustvarja ponižujoče ali sovražno okolje.

Primeri: spolni komentarji, šale ali geste, neprimerni predlogi, intimna vprašanja, siljenje v razkrivajoča oblačila, kakršenkoli spolni stik brez soglasja.

Zanemarjanje

Pomanjkanje ustrezne skrbi, podpore ali pozornosti, ki škoduje športnikovemu dobremu počutju, fizičnemu ali duševnemu zdravju. Pri mladih športnikih lahko ogrozi tudi njihov razvoj.

Primeri: nezadovoljevanje osnovnih potreb (hrana, počitek, zdravje, okrevanje, varnost), neodzivanje na čustvene potrebe, ravnodušnost, izpostavljanje nevarnim razmeram ali tveganjem, pomanjkanje nadzora med treningom, ignoriranje stiske, duševnih težav ali medvrstniškega nasilja.

Materialna oziroma finančna zloraba

Zloraba pravic v zvezi s športnikovimi njegovimi finančnimi zadevami, sredstvi ali premoženjem, tudi z nepravilno ali nepooblaščenno uporabo posameznikovih finančnih virov, sredstev ali sredstev za osebno korist ali nadzor.

Primeri: kraja, goljufija, izkoriščanje, prisila, manipulacija ali ravnanje pod pritiskom, da bi storilci pridobili nadzor nad finančnimi sredstvi ali drugo lastnino osebe, omejili njen dostop do virov, zlorabili denar ali drugo lastnino ali jo drugače finančno izkoriščali ali spravili v finančno odvisnost od druge osebe.